

Piaseczna Górka -wieś bez podtopień - wizje

Piaseczna Górka jest wsią, w której jednym z podstawowych wyzwań są lokalne podtopienia. Problem jest o tyle skomplikowany, że miejscowość jest rozwojowa, co roku powstają nowe zabudowania i wprowadzają się nowi mieszkańcy. Z kolei proces urbanizacji obniża retencję wód opadowych zwiększając ryzyko podtopień. Wizją naszej miejscowości jest wieś bez podtopień.

Aby zminimalizować ryzyko lokalnych podtopień, zwiększyć retencję wód opadowych lokalni aktywiści planują podjąć kilka inicjatyw na wielu płaszczyznach:

1. Zagospodarować nieużytki będące w zasobach gminy Morawica w sposób zwiększający retencję wód opadowych
2. Wprowadzić gminny program współfinansujący zakup zbiorników naziemnych i podziemnych do zbierania deszczówki na prywatnych posesjach
3. Zamontować naziemny zbiornik do zbierania deszczówki z dachu sołectkiej wiaty
4. Opracować dokumentację projektową drogi ul. Skowronkowa z zastosowaniem urządzeń bioretencyjnych
5. Edukować społeczność Piasecznej Górki m.in. zamieszczając posty edukacyjne w media społecznościowe oraz poprzez druk i dystrybucję broszur wyjaśniających znaczenie zwiększania retencji wód i zachęcających do montażu zbiorników do zbiórki wód opadowych

W roku 2020 z funduszu sołectkiego mieszkańcy Piasecznej Górki uchwałą zebrania wiejskiego przeznaczyli środki na realizację zadania pod nazwą „Zagospodarowanie działek gminnych 35/33 i 35/73”, tj. róg ulicy Sportowej i Spacerowej będących nieużytkami. Pierwszym krokiem do zagospodarowania nieużytków było przeprowadzenie konsultacji społecznych mających na celu zgłaszanie przez mieszkańców pomysłów na zagospodarowanie działek z uwzględnieniem procesu retencji wód opadowych. Spośród różnych propozycji Sołtys i Rada Sołectka wybrała te, które w jak najmniejszy sposób będą ingerowały w przyrodę, nie zaburzą procesu retencji wód opadowych i w jak najmniejszy sposób przyczynią się do powstawania hałasu.

Fot. Wizualizacja zagospodarowania działek

Propozycje zostały przekazane projektantowi i tak w 2021 r powstał projekt zakładający na w/w działkach m.in. alejki żwirowe, łąki kwietne, ogród deszczowy, ścieżkę sensoryczną, żwirowe boisko do gry w boule, kładkę nad rowem melioracyjnym, oświetlenie parkowe.

LEGENDA:

- proj. stanowiska postojowe 2,5x5,0m (kostka bet.)
- proj. ścieżka o naw. tłuczwiowej
- proj. boisko do boule
- proj. ogrodzenie panelowe dł. 52m
- ⊥ - stozak na rowery (4 stanowiska)
- ławka
- kocioł na śmieci
- zieleń (żywiłota)
- kładka ogrodowa
- ujęcie wody - wg. odrębnego opracowania
- oświetlenie parkowe - wg. odrębnego opracowania

Mapa do celów projektowych

skala 1:500

Woj. świętokrzyskie
Pow. kielecki
Jedn. ewid. 266112, 5 Marawa obszar wiejski
Obręb 0001 Białecka Młyny
Działki 35/33, 35/78
Sekcje 7.14.17.24.2.4 raster: A-1-Z, B-1-Z, C-1-Z
Układ współrzędnych płaskich: "2000/7"
Układ wysokościowy: KRÓNSZTADT 86
ID ogłoszenia: 01-01.664.0.10.22.2021

Planując mapę zgodnie z załączoną mapą zasadniczą w skali 1:500, danych uwzględnionych otrzymanych z PDRSR w Katołach wraz z planem bezpodległym.

Mapa wykonana jest zgodnie z treścią przepisów obowiązujących w tym zakresie w dniu wystawienia mapy.

Wykazane na mapie dane i/lub zapisane w tabelkach dotyczących ewidencji gruntów i nieruchomości gruntowych, stanowią dane gromadzone w systemie ewidencji nieruchomości.

Strona: nieoczekiwany błąd w wyliczeniach danych.

Kielce, dn. 28.05.2021 r.

Podpisano, że niniejsza mapa jest zgodna z danymi z załączonych map zasadniczych, których prawdziwość została sprawdzona w urzędzie gminy, powiatu, województwa, na podstawie dostarczonych danych i/lub zapisanych w tabelkach dotyczących ewidencji gruntów i nieruchomości gruntowych.	IN-01.664.0.10.22.2021
Wykonano przez geodetę	IN-01.664.0.10.22.2021
Organ władzy geodezyjnej, który otrzymał zgłoszenie	Urząd Gminy Katołki
Wykonano przez geodetę	OLGA WISŁA GEODEZJA S.A. 04-01-01-02
Wzrost i/lub wysokość obiektu	Przedmiot: nieznany
Wzrost i/lub wysokość obiektu	Wzrost i/lub wysokość: nieznany
Wzrost i/lub wysokość obiektu	Wzrost i/lub wysokość: nieznany
Wzrost i/lub wysokość obiektu	Wzrost i/lub wysokość: nieznany

e lipsa
ul. Piłsudskiego 100
40-001 Kielce
tel. 22 621 81 10
www.e-lipsa.pl

MIERNICZY PORADZCY
GEODEZYJNO-PRACOWNICZY
Wielki Rynek 10
Kielce 25-100

Włodzisław Gładysz

Projektant: mgr inż. J. Momen	CDROW	Zagospodarowanie działek gruntowych	Studium:
Opisano: mgr inż. D. Momen	Plan sytuacyjny	in art. 18(1) i 18(2) w sąsiedztwie Piasecznej Górcy	Dok. Techn.
			Brutto:
			Ciepło:
Skala:	1:500	PLAN SYTUACYJNY	Data: 10.2021
			Nr rys.: 3

Dokumentacja projektowa określająca wizję umożliwiła lokalnej organizacji pozarządowej pozyskanie środków na częściowe zagospodarowanie tej przestrzeni a mianowicie w 2021 r powstał ogród deszczowy (drugi w Piasecznej Górcy) z udziałem mieszkańców/wolontariuszy, którzy nasadzili ponad 300 bylin oraz drzewa i krzewy miododajne.

Fot. Archiwum sołectwa. Nieużytki w 2020 r.

Fot. Archiwum sołectwa. Prace wolontariuszy – 2021r.

Fot. Archiwum sołectwa. Ogród deszczowy – 2021r.

Z kolei w 2022r. nawiezionych zostało 20 wywrotek ziemi w celu wyrównania terenu oraz wykonany został pierwszy etap oświetlenia parkowego obejmujący rozłożenie podziemnych przewodów i posadowienie fundamentów słupów oświetleniowych.

Fot. Archiwum sołectwa. Prace ziemne – 2022r.

W listopadzie 2022 r z inicjatywy Radnej Rady Miasta i Gminy Morawica reprezentującej społeczność Piasecznej Górki uchwałą Rady Miasta i Gminy przyjęty został program mający na celu współfinansowanie zakupu zbiorników naziemnych i podziemnych do zbierania deszczówki dla prywatnych gospodarstw. Program ma być wdrożony od 2023 roku, środki na współfinansowanie będą pochodzić z budżetu gminy. Program ma na celu zachęcić mieszkańców gminy Morawica, w tym Piasecznej Górki do zbierania deszczówki. Z jednej strony mieszkańcy mniej zapłacą za wodę z wodociągu, z drugiej w pewnym stopniu zminimalizują ryzyko lokalnych podtopień.

Aby zachęcić mieszkańców Piasecznej Górki do montażu zbiorników do zbierania deszczówki i zmniejszyć koszty podlewania ogrodu deszczowego, władze lokalnego stowarzyszenia uzyskały zgodę od władz gminy na montaż zbiornika przy wiacie sołectwej oraz pozyskały środki na jego zakup. Montaż nastąpi wiosną 2023 roku.

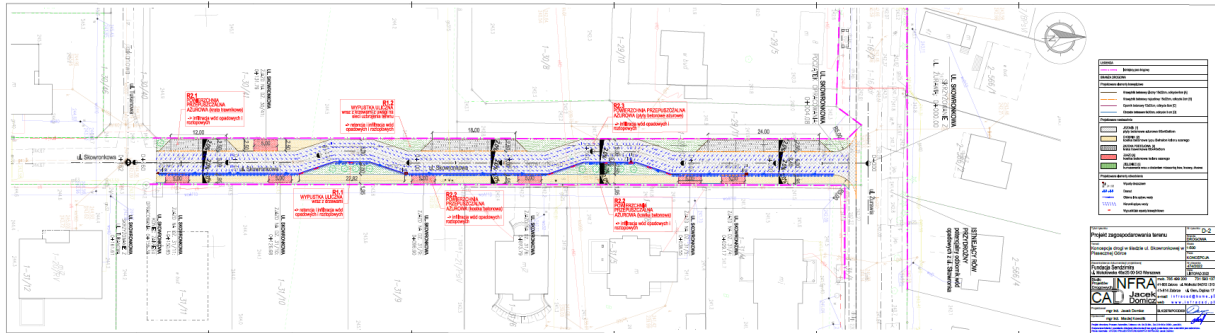

Fot. Archiwum sołectwa. Wiata przy której stanie zbiornik na deszczówkę

Wizualizacja zbiornika

W listopadzie 2022 przedstawiciele lokalnego stowarzyszenia we współpracy z Fundacją Sendzimira opracowali koncepcję drogi - ulicy Skowronkowej. Obecnie droga ta ma nawierzchnię szutrową, więc duża ilość wód opadowych wsiąka lokalnie i nie sptywa do niżej położonej drogi powiatowej – ulicy Żurawiej. Docelowo na ulicy planowana jest nawierzchnia asfaltowa, która obniży retencję wód i może spowodować pogłębienie problemu okresowego podtapiania domostw przy ulicy Żurawiej. Koncepcja obejmuje zaplanowanie urządzeń melioracyjnych wzdłuż ulicy Skowronkowej, których celem będzie zminimalizowanie ilości wód opadowych sptywających do drogi powiatowej.

Fot. Projekt zagospodarowania terenu, koncepcja drogi

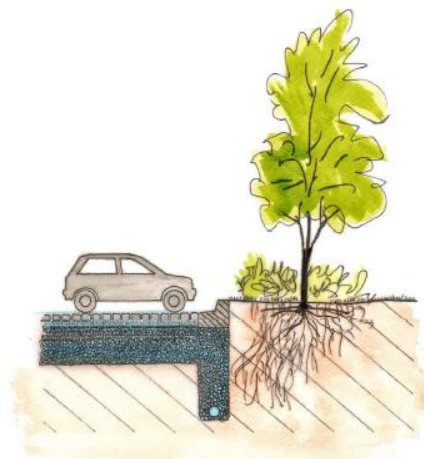
W opracowanej koncepcji zaplanowaliśmy rozwiązania w postaci wypustek ulicznych i ażurowych powierzchni przepuszczalnych. Rozwiązania te są innowacyjne, dotychczas nie były stosowane na terenie naszej gminy. Obecnie czekamy na wizualizację rozwiązań, by móc przedstawić koncepcję władzom gminy i rozpocząć proces przygotowywania dokumentacji projektowej drogi - ul. Skowronkowa. Budowa takiej drogi leży w gestii władz gminy.

R/04 – WYPUSTKA ULICZNA

Zdolność retencyjna	Koszty odtworzenia	Uciążliwość eksploatacji	Oczyszczanie wody
1 - [NISKA] 0-200 l/m ² 2 - [UMIARKOWANA] 201-1000 l/m ² 3 - [WYSOKA] >1000 l/m ²	1 - Niskie 2 - Wysokie	1 - [NISKA] podstawowe roboty i użycie stałych zanieczyszczeń 2 - [UMIARKOWANA] dodatkowo pielęgnacja roślinności 3 - [WYSOKA] dodatkowo inne prace S - Wymaga specjalistycznej obsługi	1 - [NISKI] tylko grunt 2 - Warstwy filtracyjne bez roślin 3 - Zodarnienie 4 - Rośliny niskie 5 - [WYSOKI] rośliny wysokie lub niskie i wysokie

R/14 – POWIERZCHNIA PRZEPUSZCZALNA AŻUROWA

Realizacja wizji „Piaseczna Górka – wieś bez podtopień” to proces, który nie może obyć się bez edukacji społeczność Piasecznej Górki, zarówno osób już zamieszkujących miejscowość jak i przyszłych mieszkańców. W tym celu lokalni aktywiści zamierzają skorzystać z mediów społecznościowych, gdzie na grupie *Mieszkańcy PG* dedykowanej lokalnej społeczności oraz profilu *Stowarzyszenia Mieszkańców Piasecznej Górki „Z Górki”* będą zamieszczać edukacyjne posty. Ponad to aktywiści planują skorzystać z tradycyjnych narzędzi jak broszury wyjaśniające znaczenie zwiększania retencji wód, które dystrybuowane będą wśród mieszkańców podczas lokalnych eventów.

NIE zatapiaj sąsiada, zatrzymaj swoją deszczówkę

Czy wiesz, że zmiany klimatyczne powodują nawalne deszcze przelane okresami suszy, co wywołuje lokalne podtopienia? Gdy ziemia jest zbita lub wyschnięta nie przyjmuje wody, spływa jak po asfalcie do kanalizacji burzowej, rowów, rzek i dalej do morza. Gdy opad jest gwałtowny, powoduje lokalne podtopienia. A po ulewach znów nadchodzą okresy suszy. Dlatego tak ważne jest zatrzymanie deszczówki w miejscu opadu

Czy wiesz, że każdy sposób gromadzenia i wykorzystania deszczówki to dodatkowo Twój zysk? Każde wykorzystanie deszczówki – np. do podlewania ogrodu – to mniej wody pobieranej z wodociągów, a więc i opłat za wodę i ścieki. Zasoby wodne Polski zajmują w Europie przedostatnie miejsce. Dlatego powinniśmy troszczyć się o każdy litr wody. Im więcej jej zbierzemy, tym mniejsze będzie zapotrzebowanie na nią z wodociągów.

Czy wiesz, że w okresach suszy często wprowadzany jest zakaz podlewania wodą z wodociągu? Zakaz wprowadzany jest, ponieważ w okresach suszy gwałtownie opada lustro wody pitnej niezbędnej do celów spożywczych. W takiej sytuacji znakomicie sprawdza się deszczówka.

Czy wiesz, że najprostszym sposobem na zbieranie wody opadowej jest instalacja zbiornika na deszczówkę? Zbiornik może być naziemny lub podziemny. Dużą część zużywaną wody w gospodarstwie możesz zastąpić deszczówką, np. do podlewania ogrodu.

Czy wiesz, że niektóre Gminy współfinansują zakup zbiorników do gromadzenia deszczówki? Zapytaj w Swojej Gminie czy uruchomiła system dofinansowania?

Czy wiesz, że niekiedy retencyjne, ogrody deszczowe w gruncie lub skrzyniach oraz oczka wodne to bardzo popularny i ciekawy sposób na zatrzymanie deszczówki? Odpowiednio dobrane rośliny mogą stanowić o atrakcyjności tego miejsca w ogrodzie. Woda dłużej pozostaje w glebie, dzięki czemu rośliny lepiej znoszą okresy suszy a my musimy podlewać je rzadziej.

Czy wiesz, że równie skuteczne w zatrzymywaniu wody opadowej są dorodne, dojrzałe drzewa z głębokim i mocno rozbudowanym systemem korzeniowym? Korzenie mają wielką zdolność zatrzymywania wody. A korony drzew działają jak nawilżacz i oczyszczacz, dzięki czemu znacznie poprawiają jakość powietrza.

Czy wiesz, że łąka kwietna może być zamiennikiem trawnika dla leniwych? Wymaga koszenia tylko dwa razy w roku, a konieczność podlewania ogranicza się do okresów długotrwałej suszy.

Czy wiesz, że nawierzchnie przepuszczalne to również metoda zatrzymania wody na posesji? Wystarczy, że ścieżki i podjazdy wykonasz z nawierzchni: żwirowych, kamiennych, trawiastych lub pomiędzy płytami nieprzepuszczalnymi na podbudowie warstw żwiru i piasku zastosujesz większe przerwy dyfuzyjne. Dzięki temu woda przesiąknie do gruntu i nie zaleje dróg i budynków.

Czy wiesz, że za odprowadzanie deszczówki lub ścieków na grunty sąsiednie grożą kary? Przepisy, które zabraniają odprowadzać wody opadowe lub ścieki na grunty sąsiednie to:

- Prawo wodne: art. 234 p.1 poz. 2)
- Kodeks cywilny: art. 140 i art.144
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie: 28 p.1 i p.2 oraz 29

Nieocenioną bazę wiedzy, darmowe informacje teoretyczne i praktyczne znajdziesz na portalu www.sendzimir.org.pl w zakładce publikacje

Na wizję „Piaseczna Górka -wieś bez podtopień” składa się wiele inicjatyw stanowiących niezależne projekty. Szacowana wartość realizacji ogółem wszystkich projektów to około 430 000,00 zł, w tym:

- około 360 000,00 zł zagospodarowanie działek gminnych. Dotychczas wykonano prace wartości około 50 000,00 zł. W budżecie gminy na rok 2023 zabezpieczone są środki wysokości 65 000,00 zł, z czego 15 000,00 zł z funduszu sołeckiego. O pozostałe środki starać się będzie lokalne Stowarzyszenie Mieszkańców Piasecznej Górki ‘Z Górki’, część kosztów zostanie pokryta w postaci darowizn rzeczowych jak np.: kruszywo ze Świętokrzyskich Kopalni Surowców Mineralnych oraz darowizn finansowych jak 1% z podatku dochodowego. Do części prac przy realizacji projektu zaangażowana zostanie lokalna społeczność jako wolontariusze.

- około 48 000,00 zł dokumentacja projektowa ul. Skowronkowej

- w budżecie gminy na pilotażowy program dot. wsparcia finansowego mieszkańców gminy do zakupu zbiorników zabezpieczonych jest 20 000,00 zł

- zakup i montaż zbiornika przy wiacie sołeckiej oraz druk broszur edukacyjnych – 2.000 zł

Inicjatorami realizacji przedsięwzięcia będą lokalni aktywiści tj. Sołtys, Rada Sołecka, aktywni członkowie i Zarząd Stowarzyszenia. Inicjatywy będą realizowane w sołectwie Piaseczna Górka, w gminie Morawica, województwo Świętokrzyskie. Inicjatywa współfinansowania zakupu zbiorników do zbierania deszczówki będzie miała szerszy zasięg i obejmie całą gminę Morawica. Beneficjentami wszystkich powyższych inicjatyw będzie lokalna społeczność – mieszkańcy Piasecznej Górki. Trudno precyzyjnie określić grupę docelową, tworzy ją całe spektrum wiekowe. Planowane zakończenie realizacji większości inicjatyw to 2024 rok. Wszystkie wyżej opisane inicjatywy wpisują się w koncepcję *smart villages*, głównie w kontekście innowacji społecznych - ogród deszczowy, ścieżka sensoryczna, boisko do gry w boule. Dotyczą zdiagnozowanego problemu, podchodzą do jego rozwiązania wielotorowo i są w większości innowacyjne. W realizację większości z nich zaangażowana zostanie lokalna społeczność.